

Nieuwstijding

Landgeiten fokkersclub West-Nederland

december 2021 nr.110

advertentie

C. Kruyt veevoeders,

Onder de Boompjes 62 2802 AW Gouda

producent van diverse diervoeders, waaronder ook
geiten opfokvoer

alle
biologische
voeders zijn
geregistreerd
onder
skalnummer
001155

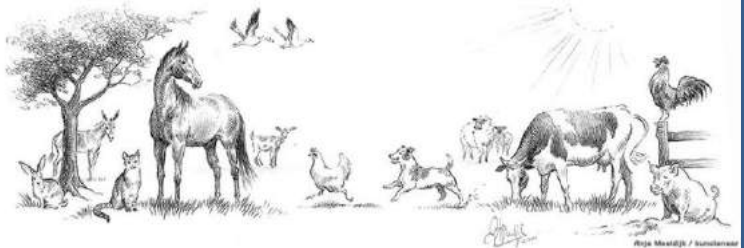

C. Kruyt B.V.

ook voor alle Bio-Ron producten

PUUR & EERLIJK VOOR DIEREN

Beja Meerdijk / Kunstenaar

tel: 0182-512307

e-mail: c.kruyt@12move.nl

Beste leden en andere geïnteresseerden,

Het blijven onzekere tijden, weer/opnieuw/nog steeds zorgen coronamaatregelen voor beperkingen. Opnieuw hebben we een ledenvergadering moeten uitstellen. Echt heel jammer, niet in de laatste plaats omdat een van onze leden er energie in had gestoken om velen van ons even telefonisch te benaderen voor de vergadering, maar vooral omdat de behoefte om elkaar te zien, te spreken, met elkaar te discussiëren én met elkaar te lachen, o zo wenselijk is.

Er is groot verdriet bij veel ondernemers, klein verdriet door particuliere beperkingen. Groot verdriet door ziekte en overlijden, klein verdriet door meningsverschillen.

Een troostend kusje krijgen van een ander is wat we eigenlijk allemaal nodig hebben in deze tijd en daarom is de tekening op de voorpagina (die eerder is getoond in een Nieuwstijding), voor mij nog steeds symbolisch voor hoe ik het zou wensen, wij allen onder elkaar.

Deze nieuwstijding is o.a. gevuld met een herinnering van vroeger, een uitgestelde droomwens en met een artikel over empathische gevoelens bij geiten. Geniet van deze Nieuwstijding.

Mijn wens voor 2022 is dat we elkaar weer gewoon kunnen ontmoeten, of op een regionale ledenvergadering, dé landelijke lustrumdag, een stallentocht en/of op een keuring.

Voor nu wens ik iedereen een goed oud & nieuw en een fijn, liefdevol en gezond 2022 met veel vrolijk gemekker.

Marcel Koop

ECHT GEMEKKER

Heb je het ook gehoord?
Er wordt gesproken over een
nieuwe wet, de Wet Dieren, voor
een beter natuurlijk gedrag
voor ons

En mag mijn
broer dan niet
meer voor de
bokkenkar lopen?

Lees blz. 13
van de DNL en
onderteken het
formulier. Zonder
onze liefdevolle
verzorgers waren
we al lang
uitgestorven

Wat?
Alleen maar
wilgentakken
eten in het
wild en niet
meer
geknuffeld
worden
in de stal?

foto voorpagina

Tekening van Wolf Erlbruch uit het gedichtenboekje
ZOEN ME TOT IK SPIN van uitgever Querido

De Nieuwstijding, hét landgeitenkwartaalblad voor de regio
Noord- en Zuid-Holland,
én voor alle andere geïnteresseerden in het land.

Wil je voortaan een papieren Nieuwstijding?

De leden van regio West-Nederland (Zuid- en Noord-Holland) kunnen op
verzoek de Nieuwstijding op papier ontvangen.

Buiten de regio West-Nederland is het ook mogelijk de Nieuwstijding op
papier te ontvangen tegen een jaarlijkse vergoeding van 10,- euro.

Stuur een e-mail naar Nieuwstijding@gmail.com
of bel even met Marcel Koop: 06-22141353

18 juni 2022: SAVE-THE-DATE

Het lukte net niet meer om de datum op te nemen in het landelijk kwartaalblad, daarom de primeur in deze Nieuwstijding :

Het 40-jarig jubileum van onze overkoepelende landelijke organisatie **Landelijke Fokkersclub Nederlandse Landgeiten** wordt gehouden op zaterdag 18 juni 2022 in en rond **boerderijmuseum De Bovenstreek in Oldenbroek.**

Het landelijk bestuur is al langere tijd bezig om een bijzonder programma samen te stellen voor deze dag.

Heb je nog ideeën, wil je een bijdrage leveren, of heb je gewoon een vraag betreffende het jubileumjaar, neem even contact op met het landelijk secretariaat: zie de gegevens achterin deze nieuwstijding.

gezellig, leuk, nuttig, waardevol

Onze oproep in de vorige Nieuwstijding geldt nog steeds; wie wil ons bestuursteam van regio West-Nederland helpen versterken?

De club stort echt niet in elkaar met het minimum van de huidige 3 bestuursleden Eric Smit, Monique Jager en Marcel Koop, maar 1 of 2 bestuursleden erbij maakt de club sterker, gezelliger, leuker en nuttiger.

De contactgegevens van Eric, Monique en Marcel staan achterin deze nieuwstijding, dus schroom niet.

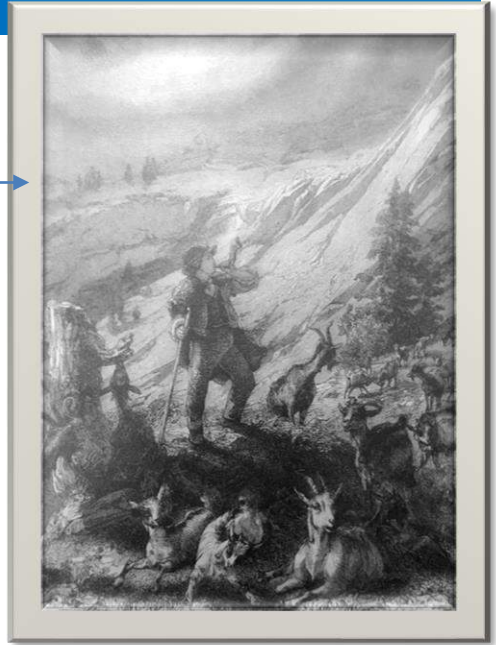
herinneringen: het begin

door Haije de Wit-Westerman

Ik stuurde Marcel laatst wat foto's van oude prenten en foto's van geiten die ik ooit heb gehad.

Nu leek het Marcel wel een goed idee om wat herinneringen op papier te zetten. Volgend jaar is het vijftig jaar geleden dat ik mijn eerste geit kreeg, Silvia. Ik had al eerder lopen zeuren om een geit, waarschijnlijk heb ik de liefde voor geiten van mijn pake Wolter, hij had witte geiten. Voor ik een geit kreeg moest ik eerst leren melken, dus bij de buurman de bijna droge koeien melken, eenmaal daags. Het volgende punt op de agenda een geit kopen.

In Wijnjewoude had je Reinder de Haan, een markante man. Hij zou destijds zo in Showroom kunnen.

Reinder had een stuk of twintig geiten, die hij molk en de melk ging naar een paar kalveren en varkens. Reinder had een bakfiets waar hij iedere dag mee op pad ging om gras te halen van de bermen voor zijn geiten. Hij had ook de uitspraak dat iedere geit een schaal vol melk gaf, maar hij vertelde er nooit bij hoe groot de schaal was.

Daar heb ik dus mijn eerste geit gekocht. De prijs weet ik niet meer, waarschijnlijk tientjeswerk. De geit was eigenlijk een mislukte Toggenburger, dus een Toggenburger bok opzoeken.

Toentertijd waren er weinig Toggenburger bokken in de buurt, de dichtstbijzijnde was de bok Jacobus. En die stond in Katlijk. Jacobus was een stamboek bok en geboren in Landsmeer. Daar mijn ouders geen rijbewijs hadden is een oom mee geweest om de geit te laten. Niks geen vervoersbewijzen of goedgekeurde veewagentjes, gewoon de geit tussen de voor- en achterstoelen in, en rijden maar.

Het voorjaar erop in 1973 geit gelammerd 1 geitje. Met dat geitje Silvia 1 ben ik voor het eerst naar de keuring geweest. Eerst naar de afdelingskeuring in Jubbega, Silvia 1 stond bovenaan een 1A.

Silvia 1, de eerste geit waarmee ik naar de keuring ben geweest

Omdat er maar weinig Toggenburger lammeren waren werd er geen kampioenschap uitgedeeld. Al met al een mooi resultaat voor een beginnend fokker. Op de kringkeuring van Zuid-Oost Friesland ging het iets minder voorspoedig, Silvia 1 had een 1G prijs, zij was de laatste met een eerste premie. Maar op de Provinciale keuring had zij een 1B prijs, op een na de beste in de rubriek. Zo zie je maar weer dat het keuren van dieren mensenwerk

is en een momentopname. Destijds was het vervoer naar de keuring nog zo geregeld, dat het plaatselijke transportbedrijf kwam voorrijden met een vrachtwagen en geit en mens gingen achter in de bak.

Het is wel zo geweest dat er meer mensen dan geiten achterin de bak zaten. Voor velen was dit een vakantiedag, altijd heel gezellig achterin en natuurlijk de nodige sterke verhalen.

Om maar niet steeds van een ander afhankelijk te zijn, een kar gemaakt voor achter de fiets. Daarmee kon ik dan met de geit naar de bok gaan.

Inmiddels was er in de Hemrik een Toggenburger bok, een stuk dichterbij voor ons. Het was te fietsen. Dus je raadt het al: in de herfst, de geit in de kar, ik op de fiets en onderweg naar de bok in de Hemrik. Helaas is er uit die dekking niets voortgekomen.

In 1974 wilde mijn vader graag een witte geit, toevallig kregen we te horen dat een lid van de geitenclub nog een wit lam te koop had. Mijn vader en ik erheen op de brommer. Mijn vader kon nogal goed handelen en het lam werd gekocht voor 50 gulden. Inpakken en wegwezen zo ging het.

Het lam in een grote jutezak, alleen het kopje eruit, mijn vader op de brommer, ik achterop en het lam tussen ons in.

Later hebben we op dezelfde manier ook nog een kalf opgehaald.

Het lam, Joke 9 geheten (in 1976), was als tweejarige geit reserve kampioen van de afdeling. Dat was tevens de eerste keer dat ik pake Wolter versloeg op de geitenkeuring.

Later meer, Haije de Wit-Westerman

Fijne feestdagen en een voorspoedig 2022

krantenartikel
van 15 augustus
1984:

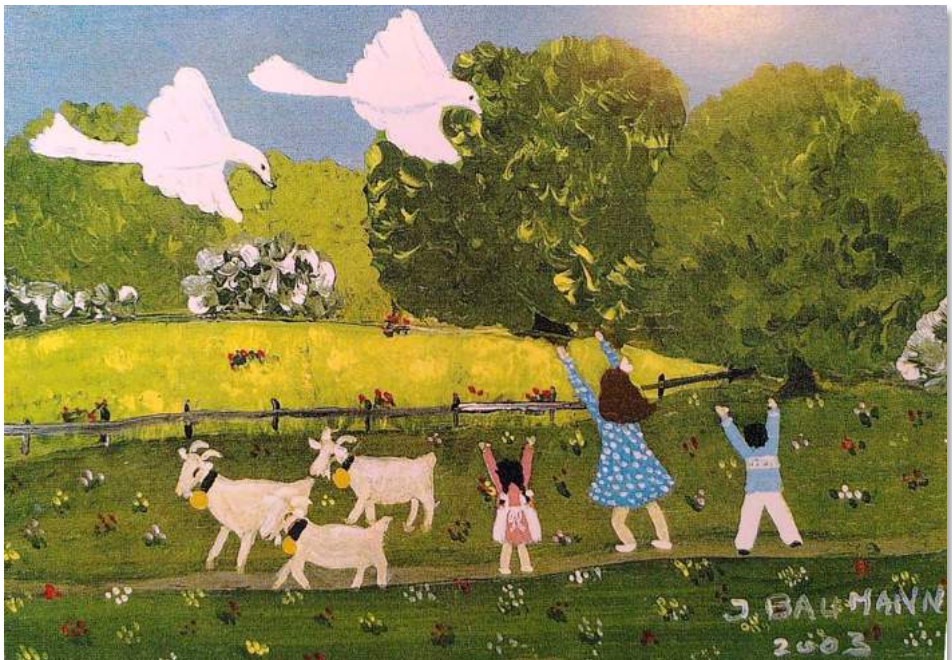
Titel van het
artikel is:
*'Friese bokken
werden in
Bergumer
manege gekeurd'*

*rechtsvoor op de foto
(op de knie) Haije de
Wit met bonte bok
'Bucco'*

sfeervol

De Zwitserse kunstenaar Jo Baumann maakt veel fraaie, kleurrijke schilderijen met dieren. Van diverse kunstwerken heeft ze Ansichtkaarten laten maken. Hierbij twee sfeervolle voorbeelden met het thema dat menigeen van ons zal aanspreken.

mijn droomreis

door Monique Jager

Voor de mensen die niet weten wie ik ben: ik ben Monique Jager en bijna 52 jaar, moeder van 4 kinderen en verzorger van heel veel dieren. Sinds 2014 ben ik lid van de LFNL en al wat jaartjes penningmeester van regioclub Noord- en Zuid-Holland, de LFWN.

We hebben een hele leuke club waar ik me echt in thuis voel met mijn geitenvrienden. Ja, er is een hoop lol en bezoeken bij geitenvrienden met onder andere vaartochten in de Rijk, bezoeken in Broek op Langedijk en Schermerhorn, tot een molenbezoek in Het Twiske en bij Alkmaar. Ook waren de stallentocht naar duinbegrazing en de vele bezoeken in Friesland erg interessant. Ik kijk echt weer uit naar een leuke stallentocht in 2022.

Aaltje vd Vreugdewei en Monique Jager

hoe het allemaal begon

Het begon allemaal in 2018. Corinde (een jeugdvriendin die nu in Oostenrijk woont) stuurde mij dit bericht over Carolina Noy:

31 okt. 2016

Wereldvrouwen

Carolina Noya

Ik zal mij netjes voorstellen. Ben alweer bijna 25 jaar in Amerika, heb de eerste 15 jaar in Manhattan, NY gewoond en was daar een exercise rider

voor renpaarden. Heerlijk om dagelijks keihard over de renbaan te galopperen. Ook was ik sky jockey en ging als dierenbegeleider mee op internationale vluchten om paarden te verzorgen tijdens de reis. Toen ik 40 werd, besloot ik het rustiger aan te doen en had behoefte aan stilte en natuur, dus nam ik een baan op een ranch in Wyoming. Ik ging van het ene uiterste naar het andere. NY is vreselijk druk met 8 miljoen inwoners in de hele staat, dus dat was een eerlijke overgang. Na 2 jaar als cowboy te hebben gewerkt, besloot ik een kudde geiten over te nemen. Met deze kudde doe ik contractbegrazing. Ranchers huren mijn kudde in om onkruid te begrazen. Dit zijn landeigenaren die geen chemische rommel willen spuiten, maar liever op een natuurlijke manier hun land verbeteren. Ik verblijf met mijn kudde een half jaar op het land en woon in een originele 'sheep camp' net zoals de herder het 150 jaar geleden deed. Helemaal in rust en stilte met mijn geiten, paarden en honden. Ik gebruik paarden om de kudde te hoeden en heb 1 herdershond en 5 Livestock Guardian Dogs. Deze honden houden de kudde én mij veilig

van mountain lions en bears. Dit soort beesten komen ons regelmatig lastig vallen want die houden wel van een geitenboutje... Eind van de herfst brengen we de kudde thuis voor de winter en kan ik een paar maanden genieten van stromend water, elektriciteit en een goed boek bij de houtkachel. Enig nadeel van leven in een huis i.p.v. een sheepwagon zijn de huishoudelijke taken..... in 5 minuutjes is de wagon opgeruimd!

Carolina's Sheep Camp

Mijn Oostenrijkse vriendin Corinde schreef verder: "Monique, dit had wat voor jou geweest als je geen man en kinderen had...."

Nadat ik het bericht had gelezen raakte het me van binnen en bleef het mij bezig houden.

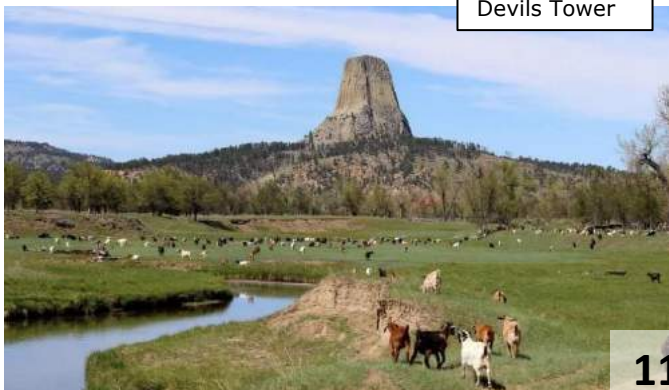
Ik heb Carolina Noya vervolgens een vriendschapsverzoek gestuurd via Facebook en volgde haar berichten en foto's die zij plaatste, en zo kregen we contact.

Na enige tijd heb ik haar e-mailadres gevraagd om een persoonlijke

brief te sturen, want het leek mij prachtig om voor mijn 50e verjaardag een maand naar Amerika te gaan. Nee, niet om de toerist uit te hangen, geen Amerikaanse luxe te ervaren, maar te voelen en te beleven hoe het is om met weinig toe te kunnen en één te zijn met de natuur en de dieren.

noot redactie: delen uit de brief zijn onderaan dit artikel opgenomen

foto onder;
Devils Tower

Als ik dan bij mijn geitjes zat dacht ik aan deze droomreis, als ik op mijn paard zat waande ik me al over de Amerikaanse vlaktes, het maakte iets los van binnen.

Ik kreeg antwoord op mijn brief..... wat was dat spannend!

'Bedankt voor je prachtige brief' zo begon de brief. Uiteindelijk kwam het er op neer dat ik niet kon komen om haar bij te staan met werk, maar na een aantal mailwisselingen mocht ik op 'vakantie' komen.

5 november 2019 kwam Carolina bij mij thuis om

in 2019 is Floortje Dessing van het programma 'Naar het einde van de wereld' bij Carolina op bezoek geweest in Wyoming

kennis te maken, ik haalde haar hiervoor op vanaf het station in Hoorn. (Zij maakte toevallig een tussenstop omdat zij met paarden over de hele wereld vliegt als 'flying horse groom').

Wat was dat gezellig om haar eindelijk in eigen persoon te spreken over onze passies als geiten, paarden en honden.

de enorme kudde van het vleesras the Spanisch goat

En toen kwam corona.....

Hierdoor kon ik niet naar Amerika en wat baalde ik hiervan. Maar ik bleef volhouden. In de zomer van 2020 werd veel versoepeld met corona en in september zou ik erheen gaan, ik kreeg zelfs een ticket van haar.

September 2020 kon helaas ook niet doorgaan i.v.m. een inreisverbod van toeristen naar Amerika. Ik hoopte in mei 2021 haar te kunnen helpen als de kleine geitjes zouden komen.

Afgelopen zomer voelde ik even de grond onder mijn voeten verdwijnen; ik kreeg bericht van Carolina, zij kwam met het nieuws dat er een grote verandering zou plaats nemen:

Carolina kon haar kudde en begrazingscontracten voor goed geld verkopen. We zijn nu eind 2021 en het lijkt er op dat Carolina in 2022 nog gewoon doorgaat met begrazen, maar dan zonder uitbreiding van lammeren. Het ziet er dus naar uit dat ik aankomende zomer (in 2022) mee mag met Carolina en haar

foto boven: the belle fourche river

begrazingskudde. Laten we hopen dat corona geen roet in het eten gooit, ik geef mijn droom niet op.

het enorme
wijdse landschap

En tot slot wil ik nog wel even benoemen dat mijn droomreis alleen kan doorgaan dankzij mijn partner Hans die als een rots in de branding voor me staat. Hij geeft me de ruimte om de dingen te doen die ik graag doe.

En mocht ik in Amerika geweest zijn, deel ik mijn belevenissen natuurlijk graag met jullie.

Ik wens al mijn geitenvrienden fijne feestdagen en vooral een gezond 2022 en dat we weer veel lol met de geiten hebben. Volg je hart, stel niets uit !

Liefs Monique

Hieronder delen uit de brief die Monique aan Carolina schreef waarna het intensieve contact tot stand kwam:

Beste Carolina,

Even kort voorstellen:

Mijn naam is Monique Jager, 48 jaar, heb een relatie en moeder van 4 kinderen.

*Ik woon in Avenhorn 45 km boven Amsterdam (richting Den Helder).
Vanaf 1998 werkzaam op kantoor bij een.....*

De reden voor deze brief?

Ik ben benieuwd of jullie open staan voor (werk)bezoek? Al jaren knaagt er bij mij iets van binnen. En toen kwam ik jouw berichten tegen.....

Hoe heb ik je gevonden?

Op 4 maart dit jaar stuurde mijn (jeugd) vriendin vanuit Oostenrijk een berichtje over jou (zij is aangesloten bij de facebook groep "Wereldvrouwen").....

.....Dankbaar dat je me mee laat genieten van jullie wereld met prachtige foto's en uitleg.

Waarom deze brief?

Ik zou graag voor mijn 50^e een maand alleen naar Amerika reizen en daar werken voor kost en inwoning.

Geen toerist.....

Geen luxe.....

Wij leven vandaag de dag in zo'n maatschappij waar alles raast en moet (dat leggen we ook onszelf op deels).

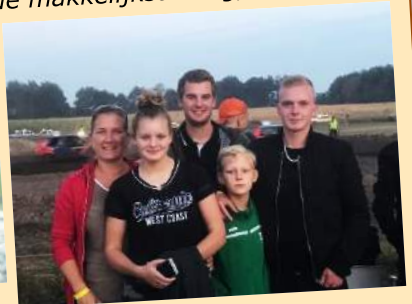
.....En natuurlijk kan je vakantie boeken en 3 weken cowboy spelen op een ranch maar dat wil ik niet.....

Mijn motto is: nee heb je en ja kun je krijgen. Waar een wil is, is een weg.

Mijn vader zei altijd vroeger, als je het netjes brengt bij de mensen en je legt het uit hebben de meeste er wel begrip voor.

Ik ben een doorzetter en pak niet altijd de makkelijkste weg, geef niet op.....

Is er een mogelijkheid dat ik 3 weken bij jullie zou kunnen werken?

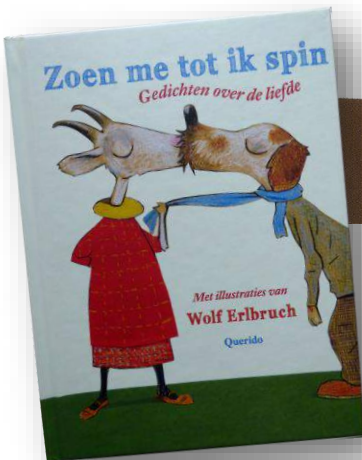
Met vriendelijke groet, Monique

zoen me tot ik spin

Het gedichtenboekje 'Zoen me tot ik spin' kreeg eerder aandacht in een Nieuwstijding, maar de inhoud is zo hartverwarmend dat de redactie het de moeite waard vindt om het opnieuw onder de aandacht te brengen rond deze feestdagen.

*ik heb je lief zoals je soms
gelijk een gouden zomerdag bent
nee nee nee
ik heb je lief zoals je bent
nee nee
ik heb je lief zoals
nee
ik heb je lief*

K. Schippers

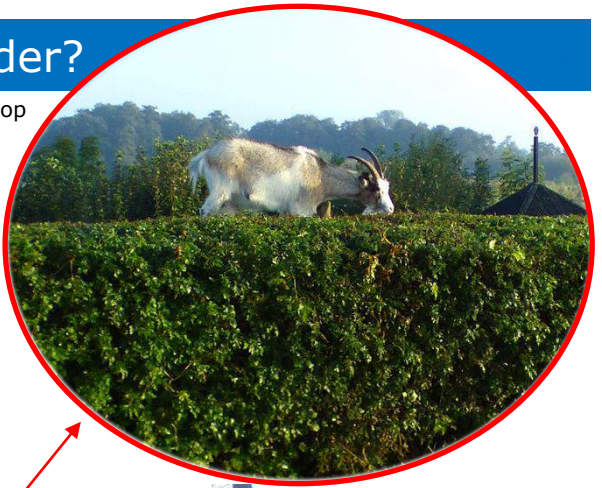
'Zoen me tot ik spin' is een bijzonder mooi gedichtenboekje over de liefde. Met tekeningen van Wolf Erlbruch en gedichten van veel bekende en minder bekende dichters is het een leuke bundel met verliefde en zoenende dieren, waaronder....de geit.

Querido is de uitgever

gewoon of bijzonder?

door Marijke&Marcel Koop

Als afscheiding tussen de dijk en het molenerf bij de Twiskemolen in Landsmeer hebben we een meidoornhaag. De haag is ongeveer 150 cm hoog met een dikte van zo'n 80 cm. Hardlopers, wandelaars en fietsers uit de buurt, die geregeld voorbij komen, kijken niet meer op of om als een van onze landgeiten de heg op hoogte begraast.

Recreanten en toeristen die voor het eerst een 'hegknippende' geit zien, genieten ervan en maken foto's en filmpjes.

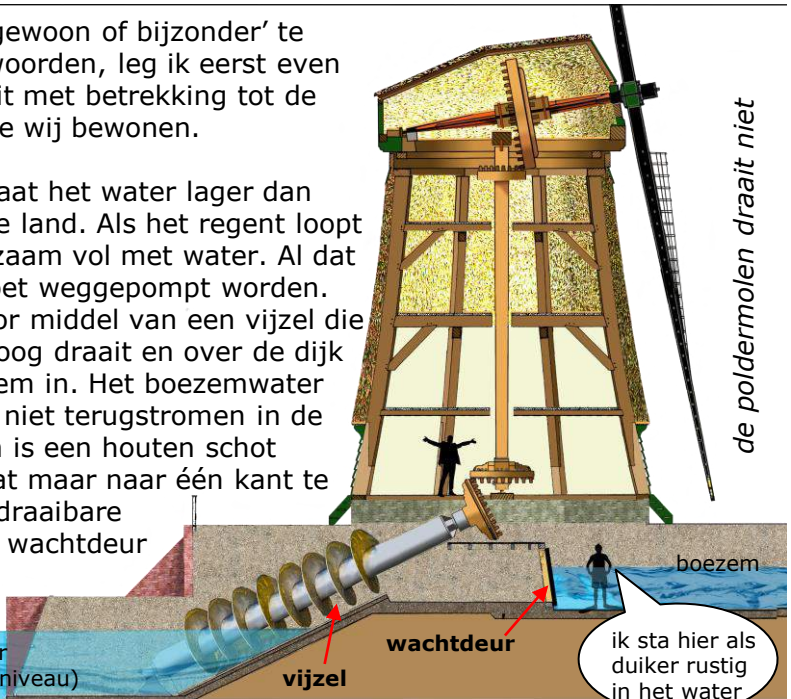
De vraag is:
is dit gewoon
of bijzonder?

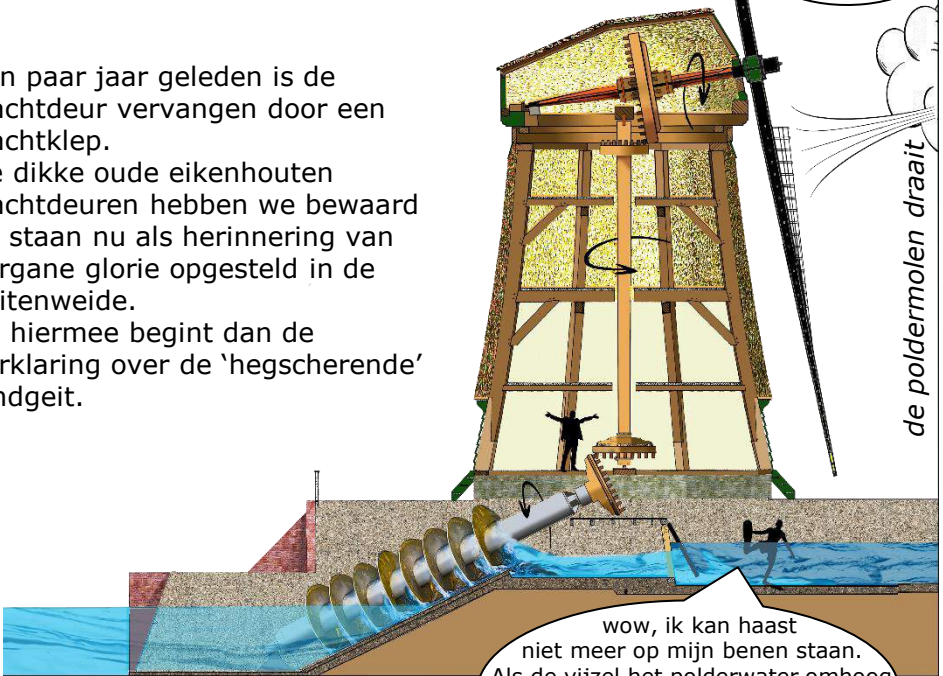
Om de vraag 'gewoon of bijzonder' te kunnen beantwoorden, leg ik eerst even wat techniek uit met betrekking tot de poldermolen die wij bewonen.

In de polder staat het water lager dan het omringende land. Als het regent loopt de polder langzaam vol met water. Al dat regenwater moet weggepompt worden. Dit gebeurt door middel van een vijzel die het water omhoog draait en over de dijk 'gooit' de boezem in. Het boezemwater mag natuurlijk niet terugstromen in de polder, daarom is een houten schot aangebracht dat maar naar één kant te openen is. Dit draaibare schot wordt de wachtdeur genoemd.

polderpeil =
3 meter onder
N.A.P. (= zeeniveau)

Een paar jaar geleden is de wachtdeur vervangen door een wachtklep. De dikke oude eikenhouten wachtdeuren hebben we bewaard en staan nu als herinnering van vergane glorie opgesteld in de geitenweide. En hiermee begint dan de verklaring over de 'hegscherende' landgeit.

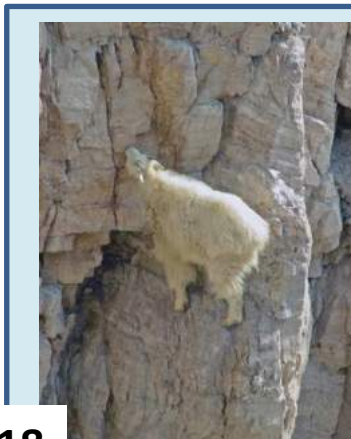

wow, ik kan haast niet meer op mijn benen staan. Als de vijzel het polderwater omhoog draait, duwt het water de wachtklep open en stroomt het water met kracht de boezem in

De oude wachtdeuren zijn opgesteld tegen de afrastering. Deze kortharige landgeit heeft de kunsten van zijn wilde voorouders nog niet verleerd en beklimt soepeltjes de bijna verticaal staande deuren met zijn slotbouten. Vervolgens beloopt zij het dunne randje van de afrastering om de meidoornheg keurig te

scheren. Afgelopen zomer en najaar waren haar kunsten bijna dagelijks te zien, maar nog nooit heeft deze dame de neiging gehad om over de heg te springen. We zijn daarom voorsnog niet van plan de oude eikenhouten deuren te verplaatsen, mede ook omdat vele voorbijgangers genieten van onze 'hegscherende' landgeit. Bijzonder toch?

en waar doet onze klimgeit aan denken?

inderdaad, aan de vele foto's op internet van stoere klimgeiten op rotswanden

geiten horen emoties

Geiten horen emoties in gemekker van soortgenoten

Een in juli 2019 gepubliceerde studie in het vakblad **Frontiers in Zoology**, geschreven door Natasha Daly, toont aan dat geiten subtiele emotionele veranderingen uit het gemekker van soortgenoten kunnen opmaken. Het onderzoek draagt bij aan ons inzicht in de manier waarop dieren hun omgeving waarnemen.

Geiten zijn intelligente, sociale dieren. Uit nieuw onderzoek blijkt dat ze onderscheid kunnen maken tussen tevreden en ontevreden gemekker van soortgenoten.

Hoe dieren hun omgeving waarnemen, blijft in veel opzichten een raadsel voor de mens. Dat geldt ook voor slimme en sociale dieren als geiten, die door hun charisma zelfs een heel genre op YouTube hebben voortgebracht.

in de vele video's, die miljoenen keren zijn bekeken, zijn grappige en schattige momenten met geiten vastgelegd. Dierencentra die verwaarloosde geiten opvangen, zoals [Goats of Anarchy](#), hebben honderdduizenden toegewijde volgers op Instagram

Het kan verleidelijk zijn om aan deze expressieve en levendige dieren menselijke trekjes toe te schrijven, maar de werkelijkheid is dat we heel weinig weten over de manier waarop dieren denken en voelen. Toch lijkt het erop dat we stukje bij beetje meer inzicht krijgen in het waarnemingsvermogen van dieren.

Het nieuwe onderzoek bevestigt dat geiten aan het gemekker van soortgenoten kunnen merken hoe tevreden of ontevreden zij zijn. Met andere woorden, ze kunnen waarnemen hoe een andere geit zich voelt. De resultaten kunnen gevolgen hebben voor de wijze waarop we geiten in gevangenschap houden – om hun vlees, melk of wol, of als gezelschapsdieren – en behandelen.

Op het meest basale niveau laat het nieuwe onderzoek zien dat geiten "zich bewust zijn van de omgeving waarin ze leven," zegt hoofdauteur Luigi Baciadonna. Daarmee behoren geiten tot de groep dieren die in staat zijn om emoties bij soortgenoten waar te nemen, een club waartoe ook paarden, primaten, schapen en andere

soorten behoren. Eerder al hadden de onderzoekers van deze studie geconstateerd dat geiten hun gevoelens in hun gemekker kunnen uitdrukken. Daarna besloot een uitgebreider team te onderzoeken of geiten ook bij soortgenoten emoties kunnen waarnemen. "Als je de uitwerking van emoties op hun soortgenoten niet bestudeert, zie je een belangrijke sociaal aspect over het hoofd," zegt Luigi Baciadonna, postdoctoraal onderzoeker aan de Queen Mary University of London.

De groep werkte met 24 geiten in het *Buttercups Sanctuary for Goats* in het Engelse Kent, een centrum dat verwaarloosde en mishandelde geiten in het zuidoosten van Groot-Brittannië redt en opvangt.

Luistertest

De onderzoekers namen het gemekker op dat afzonderlijke geiten lieten horen wanneer ze tevreden waren, bijvoorbeeld wanneer er voedsel werd gebracht, of wanneer ze lichtelijk tot zeer ontevreden waren, omdat ze vijf minuten van hun kudde werden afgezonderd of zagen hoe andere geiten aan het eten waren terwijl zij niet bij dat eten konden.

Vervolgens speelden ze het opgenomen gemekker weer af in het bijzijn van verschillende geiten die met een hartmonitor waren uitgerust. Daarbij ontdekten ze dat de geiten alerter werden wanneer de emoties in het gemekker veranderde, wat erop wijst dat de dieren de veranderingen oppikten. Wanneer ze tevreden gemekker kregen te horen, werden de tussenpozen tussen hun hartslagen langer, een teken van welzijn bij dieren.

De onderzoekers onderwierpen de 'ontevreden' geiten niet aan zeer onaangename behandelingen, dus het ging zeker niet om kreten van angst of schrik, zegt Baciadonna. Voor het menselijk oor klonk het

hetzelfde als het tevreden gemekker. Maar geiten waren alerter op negatieve dan positieve uitingen van hun soortgenoten. Dat is volgens Baciadonna niet meer dan logisch. "Je moet oplettender zijn als er potentieel gevaar dreigt dan wanneer je op een feestje bent en met vrienden zit te eten."

Kristina Horback, assistent-professor aan de faculteit voor dierwetenschappen van de University of California in Davis, is niet verrast door de resultaten. "In evolutionair opzicht klinkt dit heel logisch," schrijft zij in een e-mail. Ze wijst erop dat het voor alle dieren, ook mensen, nuttig is om te vertrouwen op aanwijzingen van soortgenoten "die laten weten dat er in de omgeving iets aan de hand is" – of dat nu iets positiefs of gevaarlijks is – "iets dat invloed kan hebben op hun overlevingskansen."

Wat hebben geiten eraan?

Het belangrijkste is volgens Baciadonna om nu te proberen te bepalen of de emoties van de ene geit kunnen 'overslaan' op andere geiten. Als geit nummer 1 bijvoorbeeld zou merken dat geit nummer 2 in de problemen is, zou geit nummer 1 zich dan ook onrustig gaan voelen?

Als het antwoord bevestigend is, dan vraagt Baciadonna zich af wat degenen die deze dieren verzorgen en fokken met deze informatie kunnen doen. Als we dieren in slechte omstandigheden houden en dat zou bij de geiten tot uitingen van angst leiden, dan zou dat volgens hem gevolgen kunnen hebben (...) en zou die angst zich in een groep dieren kunnen uitbreiden. Het is aan ons of we deze informatie op een positieve of negatieve manier gebruiken.

De bevestiging dat geiten tevredenheid of angst in het gemekker van soortgenoten kunnen herkennen, kan gevolgen hebben voor de wijze waarop gedomesticeerde geiten worden gehouden en behandeld.

Baciadonna hoopt dat zijn onderzoek nieuw licht werpt op het complexe gedrag van geiten en als vertrekpunt kan dienen voor verder onderzoek naar de communicatie en relaties tussen deze dieren. "Het is niet ongebruikelijk dat we dezelfde geiten hun hele leven lang samen zien optrekken," zegt hij.

Empathie bij dieren

Dan is er nog de vraag of dieren empathie kunnen voelen.

Er is uitgebreid studie gedaan naar de moeilijkheid om de

empathie = het vermogen om emoties bij soortgenoten niet alleen te herkennen maar ook 'mee te voelen'

aanwezigheid van empathie bij dieren te kunnen beoordelen. Uit enkele van deze studies komt naar voren dat veel dieren, waaronder ratten, kippen en honden, op z'n minst tekenen van empathie in hun gedrag vertonen. Maar in andere studies wordt betwijfeld of dieren wel empathie kunnen voelen zoals de mens dat kan.

Leanne Lauricella, oprichtster van Goats of Anarchy, een opvangcentrum voor verwaarloosde en gehandicapte geiten in New Jersey, zou helemaal niet verbaasd zijn als uit verder onderzoek zou blijken dat geiten elkaars emoties kunnen aanvoelen. Ze kent talloze verhalen over de complexe relaties die zich tussen geiten van haar centrum hebben gevormd.

"Ze hebben elkaar nodig. Paartjes en groepen eten gezamenlijk, spelen samen en liggen samen in de zon," zegt zij. "Toen een van onze pasgeboren tweelingen haar zusje kwijtraakte, ging een van de andere geiten dicht tegen haar aan liggen en troostte haar."

"De vermogens van geiten worden soms onderschat," zegt

Baciadonna.

Heb je zelf ervaringen met je geiten dat ze onderscheid maken tussen tevreden en ontevreden gemekker van soortgenoten?

Leuk als je die ervaring met ons deelt. Schrijf het op of vertel het de redactie.

Doen! We leren er allemaal van.

advertentie

ZUIDERZEE
MUSEUM

bestuur Landgeiten Fokkersclub West-Nederland

voorzitter Marcel Koop
Het Luijendijkje 3, 1121 LM Landsmeer
tel. 06-22141353
e-mail: nieuwstijding@gmail.com

secretaris vacant

penningmeester Monique Jager
Julianastraat 28, 1633 JM Avenhorn
tel.: 06-43071474
email: hansvreeker@planet.nl

bestuurslid met portefeuille: *advies en bemiddeling geiten*
Eric Smit
Klipper 30, 1483 TW De Rijp
tel. 0299-671419 / 06-10527527
e-mail: 66ericssmit@hetnet.nl

bestuurslid met portefeuille: *keuring*
vacant

bankrekeningnr. NL27RABO 0350500436
t.n.v. Landgeiten Fokkersclub West-Nederland

LFNL

secretariaat LFNL Mike Hilderink
Lambert Verreijckenstraat 22
7141 KV Groenlo
tel.:06-21528784
e-mail: secretaris@landgeit.nl

stamboekadministratie Johan en Tiny Vennedunker
Tuinbouwstraat 14
9571 TA 2^e Exloërmond
tel. 0599-639775
e-mail: stamboek@landgeit.nl

ledenadministratie Wilna Boink
Mortel 21
5071 NA Udenhout
tel. 013-5112398
e-mail: wilnaboink@live.nl

advertentie

kwaliteit voor rendement

Arts Food Products BV | Gerard Doustraat 18-20 | NL-5212CK | 's-Hertogenbosch
Tel.: (+31) 073 737 0129 | Mail: contact@artsfoodproducts.nl | Web: www.artsfoodproducts.nl

advertentie

de Dierenspeciaalzaak

van Opmeer/Spanbroek

Bij ons kunt u terecht voor :

Hond	Kat
Paard	Vogel
Knaagdier	Aquarium
Hengelsport	Buitenvogels
Schaap	Kip/hobbydier

Koenis

Dierenspeciaalzaak

openingstijden:
ma t/m vrij 9.00-18.00 uur
donderdag tot 21.00 uur
zaterdag 9.00-17.00 uur

Wuiver 3 1715EB Spanbroek www.koenisbv.nl 0226-351441